

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Venditio rei litigiosæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

Venditio omnium bonorum.

14. Potest quispiam vendere omnia bona sua, tam præsentia quam futura. Ita Bart. in l. stipulatio, si de verb. signif. num. 6. & communiter. Qui tamen dicit se vendere omnia bona sua (nisi aliud ex verbis colligatur) censetur vendere solum præsentia, & non futura. Ita Mol. tom. 2. d. 340. quia venditio est odiosa, adeoque restringenda. Idem dicit de donatione omnium, si quando est valida, ex Mol. ibid. & dub. 280.

15. Dices: Donatio omnium bonorum præsentium & futurorum, non est valida, ex Covar. in Rub. de testam. alique passim (nisi forte titulo oneroso, ut si donatio fiat filiae ut matrimonium contrahat, quo etiam reducitur renuntiatio volentis prosteri vitam religiosam) ergo non venditio; Respondeo, esse disparem rationem, per donationem enim adeo universalem homo fit intestabilis, à quo leges civiles abhorrent: at per venditionem non item, quia potest testari & pretio. Lege Less. lib. 2. c. 18. dub. 13. num. 93.

Venditio Hereditatis.

16. Præterea potest hæres vendere totam hereditatem, vel eius partem, mortuo tamen illo, cui in hereditate succedit. At eo vivente, venditio est nulla, cum sit contra bonos mores l. 1. ff. de hered. timetur enim, ne emens illius mortem intenter. Addunt leges l. 2. ff. de iis, quibus indignis; si ad hunc ementem postea deferretur hereditas, eam ab ipso esse tollendam, & applicandam filio. Excipe primò, ex Molin. d. 340. citat. quando consentit Dominus hereditatis; nam consentienti non fit iniuria. Excipe secundò, quando quis vendit hereditatem veluti in genere, quam, verbi gratia, habitus est, non indicando, sive expresse sive tacite personam, cui est succedendum: Siquidem ex hac venditione, non potest timeri mortis machinatio, colligitur ex eodem ibidem, & sic intelligitur lex 3. §. cum specialiter, & §. illo, & lex si societatem universalem, ff. de Socio.

Venditio Debitorum.

17. Possunt insuper vendi debita, & actiones, l. emptor, ff. de hered. (quo pretio,) dicam inf. §. 8. à num. 1. quæ quis habet contra alium (& etiam donare) & tunc emptor non solum habebit actionem in rem debitam; verum etiam in pignus, & in fideiussorem.

Venditio rei litigiosa.

18. Præterea vendi non potest, ut nec donari, res actu litigiosa, id est, super qua cum adversario sit tibi quomodocunque, etiam per primam citationem, pendet. Lege Fagund. de contrah. lib. 5. cap. 24. & ibid. citatos. Ratio est, quia sic posses vendere, vel donare potentiori, quam sit adversarius, in eius præiudicium. Ad sunt tamen casus, in quibus potest, ut si donaretur in doctem, &c. quos vide apud Fagundez ibidem. Qui hinc per notat duo. Primò, teneri eiusmodi emptorem, vel donatarium reddere rem litigiosam Domino, etiam in conscientia, & ante sententiam, quia venditio, vel donatio est nulla. Secundò, non esse nullam, sed validam, si fiat, vel ex causa iusta, vel autoritate iudicis.

19. Dixi (actu litigiosa) nam ea, contra quam timeatur, etiam de proximo lis, vendi potest, licet minoris, ut dicitur inferius. Alias res, quæ vendi non possunt, vide apud de Lugo tom. 2. de iustit. disp. 26. à num. 17. legesque ab ipso citatas.

Venditio eius, quod nondum est.

10. Quamvis quod non existit, vendi non possit, quia

nilil venderetur, tamen, si est in spe, potest vel maiori pretio iuxta maiorem, minorisve precor, ancillamque, fructus arborum, iactum qui vendit, & tunc profectò tantum stant, qualem in rebus adhiberet propriis: secus si garetur ad restitutionem, quanti intereat emptoris gentia.

1. Vnum hic distingue: Nam quando venditur fructus, & partus, si nihil nascatur, emptor tenetur solvere conventum pretium: At verò, quando datur iactus piscationis, vel venationis, tamen si capiatur, tenetur emptor illud solvere. Ratio distinet præter iura l. nec emptio, & l. emptorem, §. n. de alim. ff. de action. empt. l. nec emptio, ff. de contrah. empt. est, quia in priore venditione (nisi aliud forte expressa conditio, si nascantur, in posteriore verò, non). Siquidem in priore semper supponitur aliquod enasciturum, non verò idem supponitur in posteriore. Collige id ex iisdem verbis contractus: nam in primo contractu dices, te emere fructus, & partus, id est, id est, ipam præsentem, atque adeo non esse iactum.

22. Quæres: In Sicilia Regno adest lex tom. 1. §. 1. gmat Regni Sicilia, Tu. 61. pragm. 4. ne quis emat fructum non dum collectas, atque adeo, ne quis vendat fructum in spe. Debetne ergo limitari pro nostris Regibus, præcedens allata doctrina? Respondeo, nequaquam, quia lex non loquitur de vendentibus segetes solum, sed de vendentibus, ementibusque sub determinato pretio ipsum frumentum, antequam colligatur, quod est longè diversum, ut patet ex legesquam examinabimus, infra §. 7. num. 10. cum de contractu Mallarij, & Mercatoris.

§. IV. De Pretio iusto rerum.

1. Præmitto ex Less. loc. cit. cap. 21. disp. 2. Molin. loc. cit. disp. 347. de Lugo d. 26. sect. 4. & 5. & pag. Pretium iustum duplex esse. Alterum dicitur legimum, quod publica auctoritate, vel lege constituitur, idque in indivisibili consistit, itaut non possit in alio præteriri. Alterum est naturale, seu vulgare, seu æstimatorium, quod constituitur communi hominum æstimatione, spectata naturali ratione, secundum rerum naturam non in se, sed in ordine ad usus humanos, iuxta consuetudinem Regionis constitutos mores. Quod quidem tripliciter est: Primum, summum, quod etiam appellatur maximum, supremum, rigorosum. Secundum, medium, seu moderate, seu moderatum, Tertium, infimum: Solet, verbi gratia, ultrapannia summum valere triginta duobus Italianis, erit ergo hoc pretium supremum; Ad minus triginta, viginti novem, erit hoc infimum. Intermedium inter prædicta erit moderate. Quantum debeat distare infimum vel medium à supremo, ut iustum sit, certa regula determinari non potest, sed prout in fòto, & communibus negotiationibus sine fraude apparet.

2. Pari modo: ad iuste discernenda eiusmodi pretia, debet attendi hominum (etiam imprudentium) æstimatorio l. pretia rerum, ff. ad. l. falcid. dummodo sit sine fraude, & communis; quanti scilicet res æstimatur, & venduntur communiter. Certè imprudentes sunt homines, qui argentum, & aurum vendunt, seu commutant vitibus tintinnabulis, & similibus crepandis: & tamen quia tanti communiter illa ibi æstimantur, non iudicatur venditio, vel emptio iniusta.